

דרור בורשטיין

עובדי אלילים

פתיחה לקומדיה

הדמויות:

שעיה – אביו של אסא, בן שמונים
רעיה ואסא – נשואים, כבני חמישים
שון – בנם, כבן עשרים
פלג – חברו של שון, כבן עשרים
גמליאל וגאולה – הוריו של פלג

תמונה 1

(דירה בורגנית. על ספה יושבים אסא ושון. אחרי כמה רגעים של דממה כורך אסא את זרועו על כתפיו של שון, לאט מאוד, כאילו בהילוך איטי)

אסא: כשאמות – ולא, לא, לא! אין לי כוונה למות, שון – כשאמות, אני רוצה שתבנה לי זיגורט. זיגורט גדול. תברוק בספרי היסטוריה. תסתכל בבבל, באשור. הזיגורט של אורכשדים מאוד לטעמי. על שלמנאסר השלישי שמעת? אני חושב על משהו בסדר גודל של "שמונים אמה אורכו". גדול. מה? מה זה זיגורט? זה כמו עמוד גדול. נהההה. מין פירמידה עגולה. גדולה מאוד, גם מבחינת העובי.

שון: למה לך מבנה כל כך...

אסא: גדול, ענקי. ובראשו אני רוצה שתהיה גם אֶסְטֵלָה. אסטלת ניצחון. כתובה כתב יתדות. ושתכריז על כל הניצחונות שלי. אני רוצה גם מעלית. ישר לראש הזיגורט. שקופה. וגם עוגות.

שון: מעלית?

אסא: לחלופין – רֶכְבָּל. או רֶכְבָּל. לעוגות. אקספרס. חינם. כלומר למקורבים.

שון: רֶכְבָּל.

אסא: מה?

שון: כמה זה יוצא, שמונים אמה? בסנטימטרים?

אסא: כן. לא פחות. אני רוצה שהמזרח כולו ידע. שמרחוק יבואו להקריב לי נֶסֶךְ וּמִנְחָה. עז בתולין.

שון: אבא?

אסא: (לא משיג בו, נסחרף) וגם קורבן אָשֶׁם. אמרתי כבר שעז שחורה? עז בתולין. צריך שהכהן ישפוך שם דם. צריך שחיטה. אחרת בשביל מה אני בונה שמונים אמה לגובה? אה?

שון: כהן? כהן?

אסא: כהן, כהן גדול. ואחרי כמה שנים תדאג שישחטו את הכהן. אני חושב שזה יהיה אַקְט, נה, מאוד חזק. (שוהה) כשישחטו את הכהן, כוונתי. כהן גדול. השאלה מי –

שון: ואת הרים – ?

אסא: הדם על המזבח, כן. אני רואה שיש לי בן־ממשיך. את המזבח תמקם ליד האסטלה. עכשיו, ברור שהמזבח –

(נכנס שעה, היום חוגגים לו שמונים, כתר קרטון על ראשו וחולצה עם הדפסת "80" לגופו)

שעיה: (פונה אליהם תוך כדי הליכה, כממשיך שיחה) ולמה לא אומרים לך, החוקן זה בצום מלא, אתה בא שבע, הבטן נפוחה, הרי היא העמיסה לי צלחת ארטישוק ושתי נקניקיות.

אסא: אבא –

שעיה: אני ברוסיה מה עשיתי? סוחר דבק סוסים. דבק סוסים אני מוכר, דבק סוסים אני עושה, דבק סוסים אני מורח על הלחם. כל החיים שלי הדבק – והסוס. ובא לארץ, ומה הם מבקשים אותי? צום יממה לפני החוקן. והארנונה לשלם הרי שילמתי כבר בחמישה־עשר לחודש.

שון: זכאי להנחה!

אסא: ומה זה, קנוניה? אתם יודעים משהו שאני לא?

שעיה: בתחום המושב לא היתה ארנונה. וחוקן לא שמעו בכלל. הן לא ידענו קרוא וכתוב. היינו נבערים מדעת. רק הסוסים ורק הדבק. כן. רוכבים ביום ומדביקים בלילה. תחום המושב. ולאורסה בחגים. שם בוך־ש־חזיר מכרו בשתי קופיקה.

אסא: היו לכם, אה... מזבחות שם, אבא? בגולה? הקרכתם עז שחורה?

שעיה: וכאן, כל החיים שלך ארנונה וארנונה. אני פטור. אני אומר להם, הרי אני אדם נבער, על מה בדיוק אתם גובים לי מס, הרי אני פועל פשוט ב... ב... (שון ואסא מביטים בו בדריכות. דממה. היסוס)

שון: ברבק?

אסא: סוסים?

שעיה: מה? אולי תפסיקו למלמל?

שון: דבק סוסים?

שעיה: דבק סוסים! זה שאמרתי לו. לז'לוב.

אסא: למי, אבא?

שעיה: (בבהלה) "אבא"?

אסא: נו... הרי אתה אבי. והנה נכרך, שון. בני. אתה יודע, שון מקים כתב עת באינטרנט. כתב עת ל... "שירה". (שון מוחמא אך מתחטא) אשריך, אבא, שבגיל שמונים אתה זוכה לראות את נכרך מקים כתב עת.

שעיה: מי אתם??

(שון ואסא מבוהלים מעט, מחליפים מבטים)

אסא: אבא, בוא נחליף נושא. אני יושב כאן עם הנכד המשפחתי ואנחנו ככה מעלים רעיונות, באורך פילוזופי...

שעיה: דבק סוסים זה טוב יותר מדבק אפוקסי. זה נדבק פעם אחת ולא יורד. הורידו לאשתי הרי שתי אצבעות שנדבקו לה לכיסא. (לאסא, בנו) אתה הכרת את אשתי?

שון: סבא, אבא מתכנן כאן את ההנצחה שלו. הוא מתכנן לו זיגורט שמונים אמה.

אסא: לא־לא, "שמונים", נו... ארבעים בקושי...

שעיה: שוב הזיגורט, אסא! כבר שכחת איך נגמר כל העניין ההוא כשעבדת לַבְעַל?

אסא: עבדתי לַבְעַל. אֶשְׁמְתִי. זה נכון.

שון: מה? (פאזזה, היסטרי) מתי??

אסא: שנה אחרי כישלון פולחן האשרה. כשלקחנו לך דם. בהרדמה.

שעיה: אביך היקר הקריב נסך-דם לַבַּעַל בלי דבק סוסים. שמעת על חובבנות כזו?

שון: חרפה!

אסא: מה?

שון: עדיף כבר שתעביר אותי באש למולך. עדיף כבר שתשחט. לקחת דם לנסך פיגולים?

מילאת מבחנה לשווא?

שעיה: שלא תחשוב שלא עלה הרעיון לשחוט. קוששנו כבר, שפכנו נפט. אבל אמך, הקורבן,

טרפדה הכול.

(נכנסת רעיה, אשתו של אסא, בידיה עוגת יום הולדת עצומת ממדים, בשלוש קומות)

תמונה 2

(העונה על השולחן במרכז. בצד אחד של השולחן – שון ופלאג וערמת ניירות ולפטופ. בצד

השני – רעיה ואסא. שעיה שוכב על מיטת יחיד, ישן, ומדי פעם מדבר מתוך שינה. הטלפון

מצלצל חזק. שון ניגש להרים ומדבר בעוד פלאג מתבונן בו)

שעיה: (מתוך שינה) תרימו את הטלפון. האונייה טובעת עם כל הצנוניות. גמרנו את האורז

אז תגישו את הצנוניות. לא רוצה צנוניות, אני רוצה צנוניות. צנוניות אני לא אוכל, אמא. אני

מתעקש – צנוניות בלבד. אל תלעיטו אותי בצנוניות! תנו לאכול צנוניות בארץ הזו, אמא...

(דועך)

שון: הלו... כן... אוי, זה נורא משמח אותי... לא, אני ממש שמח, אני לא יכול לומר שלא

ציפיתי, אבל תמיד זה מפתיע... מה? המלך? שוודית? בטח, אני מבין קצת, שוודית, אני אֶלְמֵד

אם צריך... בשגרירות? כן, תן לי את המייל הישיר שלה... בינתיים אני אחפש שיחון, אה...

מתי, אה, מתי הטקס? כל כך קרוב? אני אצטרך, ככה, לקנות חליפה, חה... הם יגידו לי?

טוקסידו, בטח, כמו מה שמו, עגנון... טוב, תשמע, אני פה באמצע משהו, אני אחזור אליך עוד

שעה? לא, אני דווקא ממש נרגש, בכל זאת, כמה זה יוצא? מיליון? זה מגיע בדולר או ביוור,

לא, כי עכשיו עם גוש היוור... אני מעדיף ביוור, הדולר קצת, ככה, נחלש אצלנו... מה? גם

אצלכם? בטח... אתם עושים העברה בנקאית או ש... בסדר, נכון... נכון... אני רושם, סווידיש

איירליינס... מעולה. מעולה. סבבה. לא... עשית לי את היום. תודה. זה חג לספרות העברית,

ככה אני רואה את זה. זה לא שון או לא שון, זה לא הרומן של שון, אני חלק מקולקטיב.

מקולקטיב, אמרתי. אז אני חוזר אליך. כן. כן. יו. God kväll! כמו שאומרים אצלכם... אמרתי

לך אני שולט בשפה... גדול... גדול... יאללה ביי. (חוזר לשולחן, לא אומר מלה ולא רומז

דבר בעקבות השיחה)

פלאג: (מבין ששון רוצה שישאל אותו על השיחה אבל מתעלם) אז איפה היינו? כן. שירה דוט

קום. זה יתפוס. עכשיו יעלה לנו האחסון, ויחסי ציבור, ועיצוב האתר... אולי אבא שלך מכיר

מישהו, מהאוניברסיטה?

שון: God kväll! זה בשוודית ערב טוב. אני חושב שאפנה אל המלך באופן לא רשמי. לשבור

את הקרח. ויש בקרח שוודיה, ברוך השם

פלאג: "בשוודיה קרח", אתה מתכוון

אסא: לא פלג, טיפשוך שכמוך. אין מלה כזו, "הומפ" באור־נורדסק. הַמְפּ. הַמְפּ.

רעיה: מה זה הַמְפּ, תזכיר לי?

אסא: (פונה אליה ומצווה) אישה, כרעי על ברכיך!

רעיה: מה?!

אסא: זה פשר הביטוי הַמְפּ, מה "מה".

רעיה: אה.

אסא: אה? מה זה "אה"?

רעיה: אז מה אמר השוודי?

שון: סתם, כלום...

רעיה: אוי איזה צנוע... ככה הוא גם אמר כשקיבל פרס ראש הממשלה בפעם השלישית. "סתם, כלום" – ואז לחיצת היד לאריק.

אסא: לחיצת היד הזאת שווה יותר מכל הפרס. תן לי את לחיצת היד, וקח את השישים וחמישה אלף שקל פטור ממס.

שון: תן.

אסא: מה?

פלג: שלוש פעמים קיבלת? למה אני לא...

שון: זה לא עניין של איכות, הרומן שלך פשוט, הוא טוב מדי. אתה מופת לכולנו, פלג, גם אם זה לא זכה עדיין למימוש כספי.

פלג: אבל גם לא...

שון: כן, לא קראו, שלושה קוראים בלבד, ורובם יושבים כאן בחדר הזה... זה שיא, אין מה לומר.

פלג: לא, לא, מאז זה די נמכר, אני חושב, ארבעת אלפים, חמשת אלפים עותקים.
(כולם מביטים בו לרגע בחוסר אמון ואז מתפוצצים מצחוק)

פלג: אל תצחקו, הייתי במבצע, הרי היתה ביקורת ב'מאזניים' בעילום שם, זה נמכר כמו מצ'יות טריות.

שעיה: גם אני קיבלתי בזמנו פרס נובל.

אסא: מה?

שעיה: כן, עוד לפני המלחמה. אז היו מחלקים פרסי נובל לכל דכפין.

רעיה: גם אמי עליה השלום קיבלה. גם דודתי.

אסא: באיזה תחום?

רעיה: מי, אמי או דודתי?

אסא: Whatever.

רעיה: אמי גילתה איזוטופ של חמצן שיש לו השלכות מרחיקות לכת ברפואת מכרסמים ימיים, ודודתי על הפרכת מכניקת הקוונטים upside-down.

אסא: אני קיבלתי על הדבק. כל הארמון שמה דבוק בדבק שאני...

שון: טוב, אז הפרס היה חסר כל משמעות. היום זה רק להישגים יוצאי...

פלג: אתה אומר, גם להגיש?

שון: תגיש, תגיש, בסוף כולם מקבלים, צריך להגיש כל שנה. אני כמוכן לא הגשתי, זה הם פנו אלי. אבל תגיש, תגיש, אני אזרוק מלה כשאהיה שם.

פלג: אבל אין סיכוי שהאתר יפגע בסיכויים שלי? הם לא יגידו, "פלג, הוא רק מפרסם באינטרנט. אנחנו לא נותנים פרס נובל לפרסום בבלוג?" אנ'לא יודע, אולי הם לא עברו עדיין לעידן הסייבר שם.

שון: אז תדפיס, אני אומר, תוריד את התכנים של האתר, תיגש היום לבית הדפוס בסְלֶמָה, תפיק איזה ארבע מאות עותקים, ואז תגיש. קודם לדפוס הדיגיטלי – ואז לשוודיה!
פלג: מה השעה? אני תוקע את הדיסק און קי!
(קם ורץ כמטורף לרוחב הבמה אל המחשב, הדיסק און קי בידו כמו כידון)

תמונה 3

(כולם, בארמון מלך שוודיה, בחדר ההמתנה, לבושים מחלצות)
פלג: מדהים. איך שאני נכנס לדפוס בסלמה, את מי אני רואה? השגריר השוודי בירדן. היתה שביבת פועלי דפוס בירדן, אז הוא טס לדפוס בסלמה כדי להדפיס הזמנות לאיזה טקס. איך שאני גומר להדפיס את הארבע מאות עותק שלי, הוא נכנס. עכשיו, הוא מכיר את אבא שלך, בגלל המאמר על הנורדית... מכאן לשם אני נותן לו עותק חתום, הוא קורא על המקום, ועל המקום מנפיק לי שובר זכייה.
שון: שיהיה לך לבריאות. עשית מחטף.